

Els Ponjoan, de Calonge

JOAN PONJOAN VA INICIAR A CALONGE UNA NISSAGA SANITÀRIA QUE VAN SEGUIR ELS SEUS FILLS JOSEP, ARTUR I GENÍS I QUE ARA MANTENEN 3 REBESNETES I 2 QUADRINETS

Albert Vilar > TEXT

Fa temps vaig poder demostrar la coneguda i popular dita 'Calonge, terra de músics'. Però aquesta dita continua amb 'i de metges'. Ja tinc una bona llista d'apotecaris, farmacèutics, metges, doctors... I d'aquesta llista en destaca una nissaga, la Ponjoan, que va iniciar Joan Ponjoan Lloret (Calonge, 1820-1897), que van continuar els seus fills Josep, Artur i Genís i que actualment continuen tres rebesnetes, Maria Rosa Ponjoan Uriach i les germanes Marta i Anna Font Costa, i dos quadrimets, els germans Marc i Xavier Xipell.

Joan Ponjoan Lloret va néixer a Calonge el 23 de maig de 1820. El seu pare, Grau Ponjoan, com també els seus avis, Esteve Ponjoan i Josep Lloret, eren tots ells pagesos. Però ell va tenir la sort d'estudiar secundària al col·legi de Sant Victorià, a Barcelona. I l'any 1838 va entrar a la Universitat de Barcelona per estudiar farmàcia. Va

fer filosofia, matemàtiques, història natural, física i química, matèria farmacèutica i, finalment, farmàcia galènica i farmàcia operatòria. Les pràctiques de farmàcia, les va fer a l'Hospital Militar de Barcelona. I l'any 1847 va obtenir el títol. Va tornar a Calonge i es casà amb Anna Roura (o Roure). D'aquest matrimoni van sorgir tres fills que van seguir l'ofici: Josep, Artur i Genís.

Josep Ponjoan Roura (Calonge, 1853-1909). És el més desconegut dels tres germans. Per informació de Pere Caner i algunes recerques he pogut esbrinar

que va estudiar farmàcia. El títol li va ser expedit el 9 de novembre de 1898. I l'any següent va ingressar al Col·legi de Farmacèutics de Girona. Es va casar amb Joana Marés Vidal, però no hi ha constància que visqués a Calonge. Va morir a Calonge l'any 1909. Tenia tres fills: Josep, Adela i Aurora.

De Josep Ponjoan Marés, he trobat tres informacions. La més antiga, de l'any 1938, s'informa del seu destí com a tinent mèdic provisional a l'exèrcit, a l'Ebre. L'any 1944 surt com a metge dins d'una enquesta a molts metges sobre un producte específic. I un any abans, apareix el mateix nom, juntament amb Joaquim Oliveras Llagostera, també doctor, en què inventen o patenten el procediment de fabricació de lletres i altres signes d'escriptura amb aglomerat de suro. I aquí s'estronca, per ara, aquesta línia familiar.

Artur Ponjoan Roura (Calonge, 1854-1897). Va estudiar la secundària a l'Institut de Girona i després va estudiar medicina i cirurgia a la Universitat de Barcelona. El títol de llicenciat el va obtenir el 1881. I, seguidament, va venir a fer de metge a Calonge, on ja exercien Joan Bou i Baldori Viladesau. Va ser un gran entusiasta de la creació del Sindicat Mèdic Gironí i impulsor del Montepio. Es va casar amb Elisa

A dalt, l'Agustina Costa, vídua d'en Genís Font, amb les seves quatre filles; d'esquerra a dreta: la Marta, l'Anna, l'Imma i la Isabel. Al costat, en Marc Xipell Font // PROCEDÈNCIA: Arxiu família Font Costa.

Sabater i van tenir 4 fills: Otilia, Albert, Alfons (o Idelfons) i Artur. D'aquests, tres, de ben segur, van seguir la vinculació amb la sanitat.

Albert Ponjoan Sabater (Calonge, 1891-Barcelona, 1967) va estudiar Medicina a Barcelona i es va especialitzar en ginecologia. Va treballar tota la vida a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau de Barcelona: arribà a ser una figura consagrada de la ginecologia catalana. Es va casar amb Rosa Isern, de Calonge, a Montserrat i van tenir 3 fills: Maria, que va morir als 6 anys, Albert i Jordi. Va morir l'1 de novembre de 1967 i va ser enterrat a Calonge, com ell volia. Dels dos nois, Albert (Barcelona 1929-2015) va seguir les passes del pare i va continuar la mateixa especialització al mateix centre hospitalari. Albert Ponjoan Isern es va casar amb Matilde Uriach i van tenir dues filles. La gran, Maria Rosa Ponjoan Uriach, va decidir estudiar farmàcia i té actualment un establiment propi a Barcelona.

Alfons Ponjoan Sabater (Calonge, 1895-Barcelona, 1963). Va estudiar Farmàcia. Va viure a Barcelona, arribant a ser gerent-conseller de productes Neosan i laboratoris Unisol. Es va casar amb Maria Maruny i van tenir una filla, Núria, que se sap que es va casar amb Jaume Mas i posteriorment van marxar a Portugal i, poc després, als Estats Units.

Artur Ponjoan Sabater (Calonge 1897-Lloc indeterminat, 1936). Va estudiar també Medicina i Cirurgia; es llicencià l'any 1925. En acabar va obrir despatx a la Bisbal d'Empordà, on va implicar-se en el món social i polític del municipi. L'any 1931 va entrar a l'Ajuntament republicà, essent el regidor més votat. Es va casar amb Teresa Murtra, filla d'un hisendat de Torroella, i van tenir un fill, Jordi, que va decidir fer arquitectura tècnica. Els dos fills d'en Jordi tampoc han seguit la línia sanità-

ria. Artur Ponjoan va morir l'any 1936 i, posteriorment, el seu consultori va ser transferit al matrimoni Josep Solé i Francesca Casaponsa, que va ser de les primeres dones a exercir la medicina rural en terres gironines.

Genís Ponjoan Roura (Calonge, 1864-1917). Va seguir les mateixes passes que el seu germà Artur. Es va llicenciar el 1893 i se'n va anar a fer de metge a Tordera. Es va casar amb Maria Ferran, de Valls, amb qui va tenir dues filles, Maria Mercè i Carme. En morir el seu germà Artur, l'any 1897, Genís va venir a cobrir la seva vacant a Calonge. Conegut a Calonge per Nissu, s'hi va dedicar en cos i ànima, i fins i tot va despertar la vocació mèdica en alguns joves, com va ser el cas del doctor Josep Maria Vilaseca.

«Era un gran metge», va recordar el també doctor Josep Vilar Bonet.

«Estimava Calonge i el progrés», recordava l'erudit Pere Caner. Però també va ser un gran activista cultural, especialment a través del Casino Obrer La Fraternitat. L'any 1913 va participar, amb altres metges calongins, al I Congrés de Metges de Llengua Catalana, que es va fer a Barcelona. En morir, el 1917, La Fraternitat va demanar a l'Ajuntament que li dedicés un carrer. I li va donar el que fins aquells moments era conegut com el carrer dels Morts.

Respecte a les dues filles, la gran, Maria Mercè, es va casar amb el comerciant Ramon Font. Del matrimoni, va néixer Genís Font Ponjoan (Barce-

lona, 1929-1987), que també va decidir estudiar medicina i cirurgia. «Va estudiar amb molt de sacrifici, ja que treballava de dia i estudiava de nit, i a més havia de demanar prestat els llibres als companys», recorda la seva filla Anna. Genís Font es va especialitzar en radiologia i va impulsar aquesta especialitat a l'Hospital de la Creu Roja de Barcelona. El doctor Àngel Gayete el qualificava d'«home que estimava la seva terra [Calonge], la seva família, la seva professió i els seus companys, als quals es dedicava en cos i ànima.»

Genís Font es va casar amb Agustina Costa, amb qui van tenir quatre filles: Marta, Isabel, Anna i Imma. I dues d'elles van decidir seguir l'ofici sanitari del pare. La gran, Marta, va fer infermeria, treballant a l'hospital Dos de Mayo fins que va ser mare. I Anna va decidir seguir les mateixes passes del pare, va estudiar medicina i es va especialitzar en radiologia.

«Ell, durant la carrera em va ensenyar moltíssim i va morir just quan jo la vaig acabar. Tenia un arxiu gegant d'imatges radiològiques i una gran capacitat docent. Explicava la patologia d'una manera tan didàctica que et quedava gravat per sempre», recorda encara ara Anna, que treballa al grup Manchón. Isabel, la segona, per contra, no va seguir l'ofici de la nissaga, però sí que ho han fet els seus fills, Marc i Xavier Xipell Font. Marc Xipell (Barcelona, 1990) és metge resident de nefrologia a l'Hospital Clínic de Barcelona, mentre que Xavier (Barcelona, 1994) està cursant quart de medicina.

De dalt a baix, en Josep, l'Artur i en Genís Ponjoan Roura.
PROCEDENCIA: Arxiu família Ponjoan.

CONVERSA

Josep M. Bosch

XARCUTER DE CAMPLLONG QUE ES VA ESPECIALITZAR EN LA PRODUCCIÓ DE LA 'LLANGONISSA' I EL FUET DE QUALITAT

RETRAT DE FAMÍLIA

Els Ferrer de Mont-ras

PAGESOS A TORRE SIMONA I AL MAS LLEDÓ, HAN ANAT RESISTINT L'EMBAT DEL TURISME

PERFILS

Fina Surís

ELS SEUS RECORDS ES PASSEGEN PER CASSÀ, ROMANYÀ I SANT FELIU, AMOROSITS PER LA SARDANA

Elena Joan

GALLINAIRE AL MERCAT DE PALAFRUGELL I MESTRESSA DE SUPERMERCAT

Dolors Capdeferro

NÀSCUDA A BARCELONA, HA FET LA VIDA A BELLCAIRE I HA TINGUT DOS AMORS: EL SEU MARIT I LA LECTURA

INDRET

La Creueta

UNA MIRADA

Pedrinyà

A PEU

Des de Salionç a Sant Feliu Cap als Àngels

gavarres

www.gavarres.com

DOSSIER DE PARES A FILLS

49 pàgines que ens presenten nissagues de confiters i de flequers, de fusters i d'espardenyers, d'hotelers i d'empresaris turístics, de metges, de tapers, de basters... que ens faran descobrir maneres de fer que venen de generacions passades i que es projecten amb decisió cap al futur

